

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 1/93

Plénum Ústavného súdu Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí v konaní o predbežnom prerokovaní návrhu sudcu Okresného súdu v Prievidzi na rozhodnutie o súlade právnych predpisov rozhodlo

t a k t o

Návrh sudcu Okresného súdu v Prievidzi sa podľa § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca Okresného súdu v Prievidzi požiadal bývalý Ústavný súd ČSFR, aby podľa čl. 3 ods. 1 v spätosti s čl. 2 písm. a/ a b/ ústavného zákona č. 91/1991 Zb. rozhodol, že ustanovenie § 72 ods. 1 Tr. por. je v rozpore s čl. 8 ods. 5 úst. zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon a s čl. 9 ods. 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uverejneného vo vyhláske Ministerstva zahraničných vecí č. 120/1976 Zb. Zároveň navrhol legislatívnu zmenu § 72 ods. 1 druhá veta Tr. por. v tom, že sa z tohto ustanovenia vypustí slovo „iba“ a nahradí slovom „najmä“. Svoje podanie odôvodnil tým, že uvedené ustanovenie Trestného poriadku nedáva sudcovi možnosť, aby v prípravnom konaní z vlastnej iniciatívy rozhodol o prepustení obvineného z väzby.

Podľa čl. 6 ods. 2 úst. zákona č. 542/1992 Zb. právomoc prislúchajúcu ku dňu zániku ČSFR Ústavnému súdu ČSFR vykonáva od 1. januára 1993 vo vzťahu k orgánom, inštitúciám a občanom na území Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky, ak ústavný zákon Slovenskej republiky neustanoví inak. Ústava Slovenskej republiky právomoc vo veciach podľa čl. 125 až 129 zverila Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Na tomto základe Ústavný súd ČSFR veci, ktoré ku dňu 1. januára 1993 neboli vybavené a vzťahovali sa na orgány, inštitúcie a občanov na území Slovenskej republiky, postúpil koncom januára 1993 Ústavnému súdu Slovenskej republiky.

Právomoc bývalého Ústavného súdu ČSFR sa vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 2 písm. a/ a b/ ústavného zákona č. 91/1991 Zb. v podstate zhoduje s právomocou Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach tohto druhu podľa čl. 125 písm. a/ a e/ Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa podľa § 25 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. (ďalej len „zákona“) a po preskúmaní podmienok konania vo veci (právomoc ústavného súdu na konanie o návrhu, zákonom predpísané náležitosti a prípustnosť návrhu - § 20 ods. 1, § 37 ods. 2 a § 24 ods. 1 a 2 zákona a oprávnenosť subjektu na podanie návrhu - § 18 ods. 1 zákona) rozhodne uznesením o prijatí alebo odmietnutí návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona.

Prerokovaný návrh sa týka veci, o ktorej rozhoduje ústavný súd podľa čl. 125 Ústavy Slovenskej republiky, ak sú splnené podmienky konania vo veci. Sudca v postavení príslušného samosudcu (§ 19 v spätosti s § 18 ods. 1 písm. d/ zákona a § 4 ods. 1 zák. č. 335/1991 o súdoch a sudcoch - t. j. podľa ustanovení, ktoré vychádzajú z čl. 142 ods. 2 prvá veta Ústavy SR) je oprávnený podať návrh na začatie konania pred ústavným súdom len, ak postupoval podľa čl. 144 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 224 ods. 5 Tr. por. Pod pojmom „príslušný“ samosudca (taktiež „príslušný“ senát - § 19 zákona) sa rozumie vecne a miestne príslušný samosudca na konanie a rozhodovanie o konkrétnej veci, ktorá patrí do

právomoci všeobecného súdu (§ 16 a § 18 a v konkrétnom prípade aj v spätosti s § 68 tretia veta a § 72 ods. 2 Tr. por.).

Ústava Slovenskej republiky v článku 144 ods. 3 (v nadväznosti na to aj ustanovenie § 224 ods. 5 Tr. por.) pripúšťa výnimku z vymedzeného vzájomného vzťahu ústavného súdnictva a všeobecného súdnictva ako dvoch od seba nezávislých zložiek súdnej moci s vlastnou rozhodovacou právomocou (čl. 124 - 129, resp. čl. 142 ods. 1), ktorá v jednotlivých konkrétnych veciach predpokladá ich vlastnú interpretačnú a aplikačnú činnosť. Z toho dôvodu žiadna z týchto zložiek nesmie zasahovať do rozhodovacej činnosti druhej zložky ani jej činnosť nahradzovať a nemôže meniť ani zrušovať rozhodnutie vo veciach patriacich do právomoci druhej zložky.

Takto vymedzenému vzájomnému vzťahu ústavného súdnictva a všeobecného súdnictva zodpovedá princíp viazanosti všeobecného súdu len zákonom a medzinárodnou zmluvou (čl. 144 ods. 1 a 2 Ústavy) a výnimočne aj nálezom ústavného súdu vo veci súladu právnych predpisov, ktorý je podľa čl. 144 ods. 3 Ústavy záväzný tak pre príslušný súd ako navrhovateľa a taktiež pre ostatné súdy. Postup súdu podľa tejto výnimky však závisí od splnenia podmienok v tomto článku Ústavy a naň nadväzujúcom ustanovení § 224 ods. 5 Tr. por.

Sudca Okresného súdu v Prievidzi pri podaní svojho návrhu ústavnému súdu (12. 11. 1992) nepostupoval podľa čl. 144 ods. 3 Ústavy SR (resp. čl. 102 úst. zák. č. 326/1991 Zb. platného v čase podania návrhu) a v § 224 ods. 5 Tr. por. a z toho dôvodu neboli splnené podmienky tejto zákonnej výnimky, nevyhnutné pre podanie návrhu (zákonom predpokladaná domnienka o rozpore medzi „iným všeobecne záväzným právnym predpisom a zákonom“, a to v danej trestnej veci právnym predpisom, ktorého použitie je rozhodné pre „rozhodovanie“ o vine a treste a predpokladané prerušenie konania, a to hlavného pojednávania, na ktorom prebieha také rozhodovanie).

Sudca Okresného súdu v Prievidzi v čase podania svojho návrhu nekonal v postavení procesného orgánu (sudcu – podľa čl. 142 ods. 2 Ústavy SR a naň nadväzujúcich ustanovení uvedených zákonov), lebo jeho rozhodovanie vo väzobnej veci bolo skončené rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu druhého stupňa (14.10. 1992) a preto už nemohol postupovať a ani nepostupoval podľa čl. 144 ods. 3 Ústavy SR a § 224 ods. 5 Tr. por. V čase podania návrhu nezastupoval a ani nebol oprávnený zastupovať súd ako navrhovateľ podľa čl. 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy SR, resp. § 18 ods. 1 písm. d/ v spätosti s § 19, ani podľa § 37 ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. Nebol preto aktívne legitimovaný na podanie návrhu na konanie ústavného súdu o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy SR.

Z týchto dôvodov ústavný súd na predbežnom prerokovaní veci návrh sudcu Okresného súdu v Prievidzi na rozhodnutie o súlade právnych predpisov odmieta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Košiciach, 23. júna 1993